

Ліна Костенко

Письменниця, культурологиня,
перекладачка

19 березня – 95 років від дня
народження

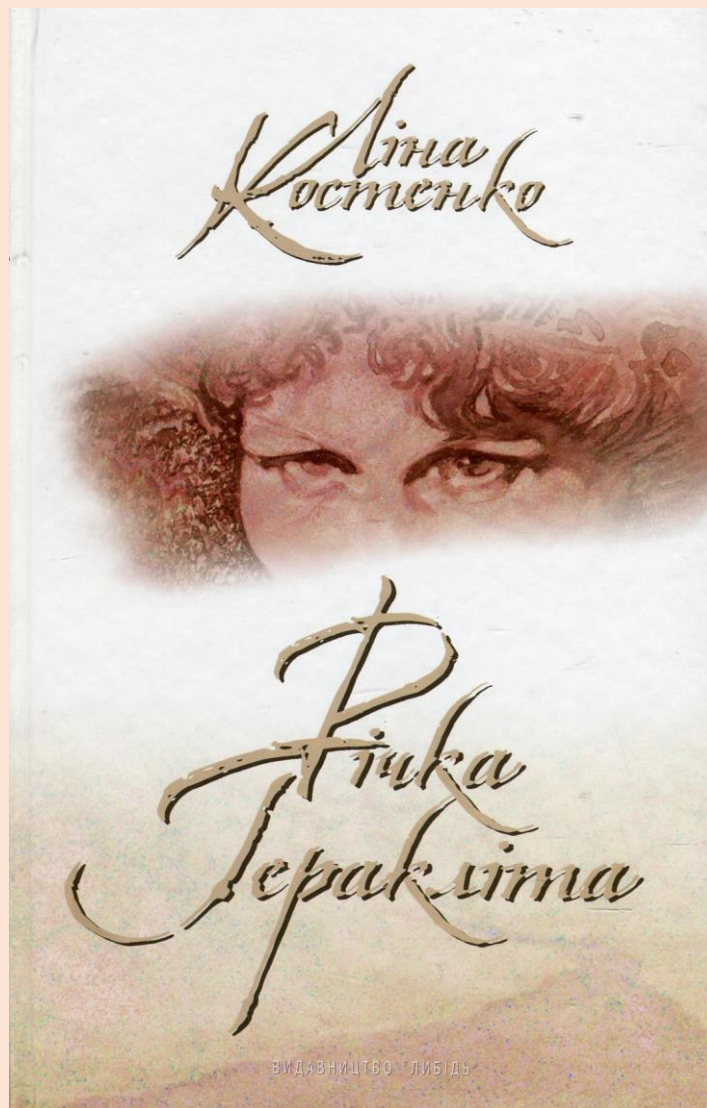
Народилася 19 березня 1930 р. в м. Рожищеві Київської області в родині вчителів. 1956 р. закінчила літературний інститут. Одна з чільних постатей у плеяді українського шістдесятництва. Після виходу перших трьох книжок – «Проміння землі» (1957), «Вітрила» (1958), «Мандрівки серця» (1961) поетеса була заборонена впродовж 16 років. Поетичні збірки «Зоряний інтеграл» (1963) та «Княжа гора» (1972) зняли з виробництва. В цей період окремі твори друкувалися за кордоном (зокрема : Поезії. Baltimore; Paris; Toronto, 1969).

Повернення в літературу відбулося в 1977 р. Вийшли друком: «Над берегами вічної ріки» (1977), «Маруся Чурай» (1979, 1982 – стотисячний тираж 1990), «Неповторність» (1980), «Сад нетанучих скульптур» (1987), збірка віршів для дітей «Бузиновий цар» (1987), «Вибране» (1989), «Берестечко» (1999).

Нове видання історичного роману «Берестечко» з ілюстраціями Сергія Якутовича та аудіозаписом Петра Бойка здійснило київське видавництво «Либідь» 2010 р. Того ж року в «Либеді» вийшла збірка поезій «Гіацинтове сонце» з аудіодисками пісень Ольги Богомолець на слова поетеси, а на початку 2011-го р. у видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» -- роман «Записки українського самашедшого». «Гармонія крізь тугу десонансів», творчість Ліни Костенко має щонайширший спектр: від монументальних творів до мінімалістичних форм, від епосу до лірики, від трагізму до іскрометної іронії від зануреності в глибини історії – до гострого і парадоксального бачення сутності. Принципово перебуваючи за межами шкіл, мод та інституцій, Ліна Костенко зумовила радикальну філософську, стилістичну й мовну трансформацію української літератури. Поетеса переклала багатьох польських, а також чеських, єврейських, грузинських поетів. Серед взірцевих її перекладів «Вірші школяра і студента Йозефа Кнехта» з роману Германа Гессе «Гра в бісер» (переклад з німецької Євгена Поповича). Твори Ліни Костенко перекладені англійською, французькою, німецькою, іспанською, італійською, португальською, шведською та всіма мовами сходу Європи. Від 1991 р. впродовж тривалого періоду Ліна Костенко вивчає Чорнобильську зону в складі історико-культурної експедиції. Автор сценарію фільма «Чорнобиль.Тризна» (1993).

Почесна професорка Національного університету «Києво-Могилянська академія», почесна докторка Чернівецького та львівського університетів. Лауреатка Національної премії України імені Тараса Шевченка. Серед інших нагород – Міжнародна премія Фонду Омеляна і Тетяни Антоновичів (1989), Почесна відзнака Президента України (1992), Премія імені Франческо Петрарки (Падуя, 1994). Перша лауреатка Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Олени Теліги (2000) і орденом Князя Ярослава Мудрого V ступеня (2000). Відмовилася від звання Героя України, відповівши: «Політичної біжутерії не ношу!», Відзнака «Золотий письменник України» (2012), 8 травня 2024 року була нагороджена званням «Почесний громадянин Києва».

Текст з книги Л. Костенко «Річка Геракліта»

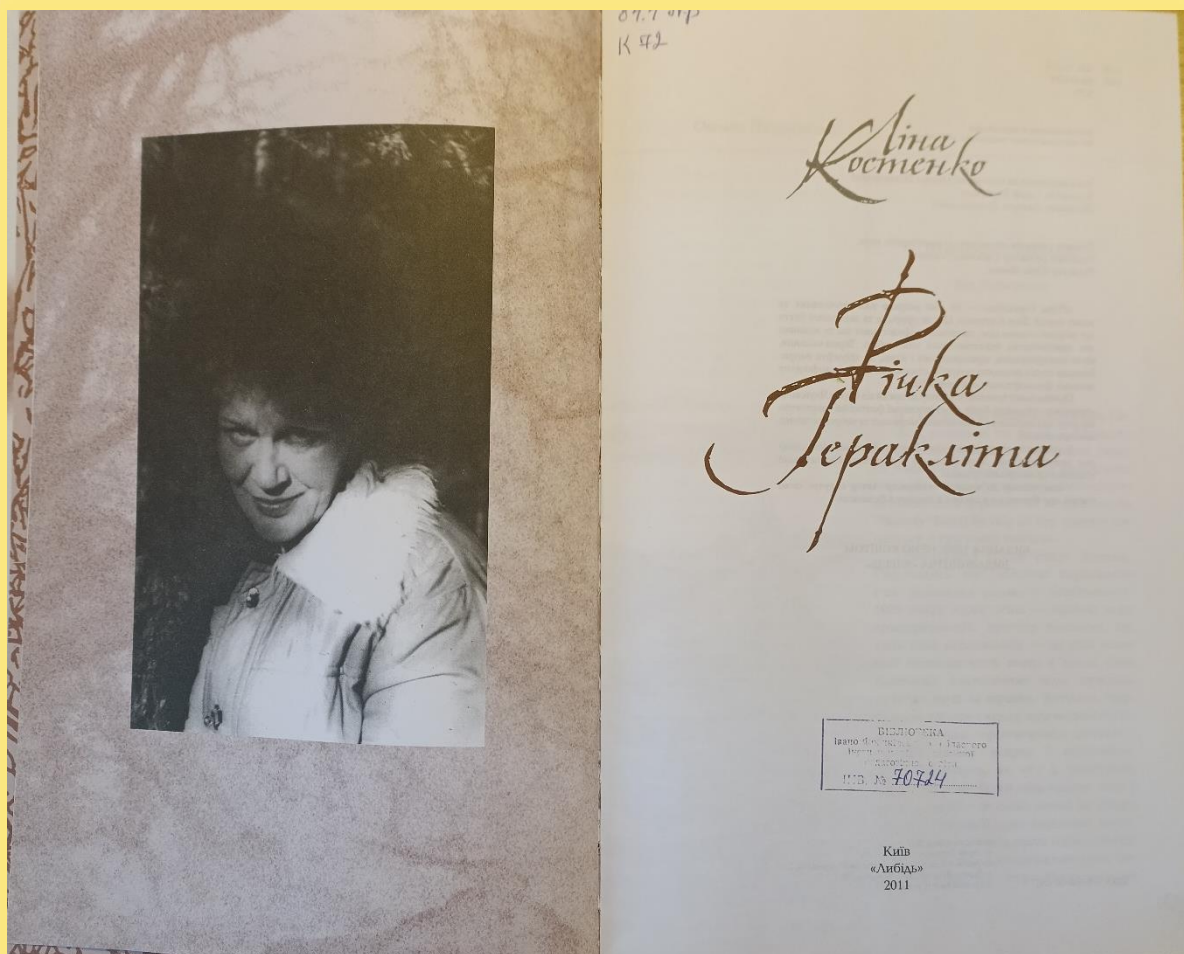

Костенко Л. Річка Геракліта : поезії / Ліна Костенко; упоряд. О. Пахльовської; худож. С. Якутович; післям. Д. Дроздовського. – К.: Либідь, 2011. - 288 с., іл.

«Річка Геракліта» --міні-вибране з друкованих на нових поезій Ліни Костенко. Цикли природи та людського буття тут зв'язані в єдине ціле, циклічний міфологічний час та лінійний час християнства перетинаються між собою. Вірші-осяяння, вірші-попередження, вірші-реквієми і вірші, де тріумфує неприборкана стихія людських почуттів, створюють цілісну симфонічну «поему» філософського осягнення часу. Оригінальний художній коментар до поезій від Сергія Якутовича «транслює» таємницю буття через витончені фантазійні «портрети» пір року, що постають у символічних, містичних та неореалістичних художніх образах. У післямові літературознавець Дмитро Дроздовський осмислює поетичний світ Ліни Костенко в контексті європейської художньо-філософської традиції А у долученому до книжки аудіодиску Автор озвучує свою поезію про безмежжя в людині й людину в безмежжі.

Ця чудова книга зберігається у фонді бібліотеки інституту

Ілюстрації з книги, заголовки розділів та трохи віршів

Титульна сторінка та портрет Ліни Костенко

Загальна ілюстрація до поезій

Портрет Ліни Костенко у виконанні художника Сергія Якутовича та автограф

Ілюстрація до розділу «Осінні карнавали»

Ще пахне сіно. Ще рояться оси.
Ще у дуплянках солодко медам.
А вже вночі навшпиньки ходить осінь
І полум 'я жоржин задмухе садам.

Ілюстрація до розділу «Сліпучий магній снігових пустель»

**Які щасливі очі у казок!
Я прокидаюсь, серце калатає.
Зима стоїть персидська, як бузок,
і жоден птах її не хилитає.**

Ілюстрація до роділу «Весна підніме келихи тюльпанів»

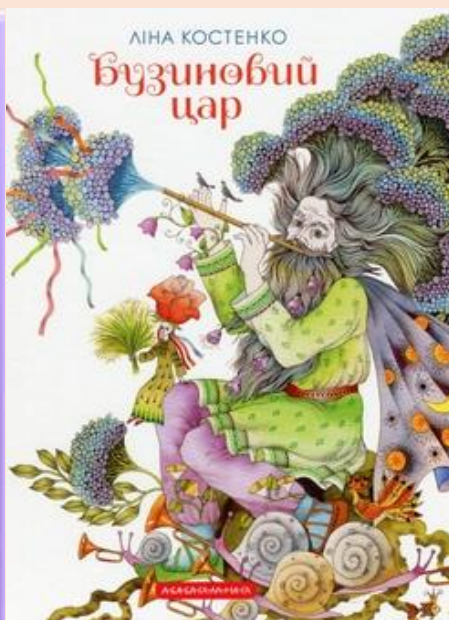
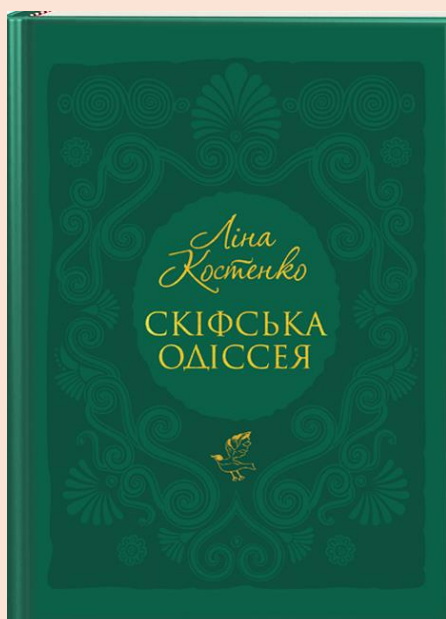
**І засміялась провесінь: -- Пора! –
за Чорним Щляхом, за Великим Лугом –
дивлюсь: мій прадід, і пра-пра, пра-пра –
усі ідуть за часом, як за плугом.**

Ілюстрація до розділу «Що в нас було? Любов і літо»

**Сади стояли в білому наливі.
Іскрив зеніт, як вольтова дуга.
А ми були безсмертні, бо щасливі.
За нами пам'ять руки простяга.**

Книги Ліни Костенко, які можна знайти в книгарнях та бібліотеках України

Бібліотека ОІППО березень, 2025 р.

www.ippo.if.ua/biblioteka